

Nr 63.

Ankom till riksdagens kansli den 1 april 1927 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ordinarie anställning åt nomadskolinspektören.
(2:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1927 dagtecknad proposition, nr 183, vilken hänvisats till statsutskottet för förberedande behandling, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över eklelesiastikärenden för samma dag föreslagit riksdagen att

dels besluta,

att nomadskolinspektörstjänsten skall med tillämpning från och med den 1 juli 1927 av Kungl. Maj:t tillsättas antingen genom konstitutorial eller medelst förordnande på viss tid,

att till nomadskolinspektör skall utgå ej mindre avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 520) angående avlöningsförmåner åt folkskolinspektörer m. m., med rätt för denne att åtnjuta ortstillägg med 500 kronor, oavsett om han är bosatt inom inspektionsområdet eller icke, ävensom tillfällig löneförbättring i enlighet med vad som må tillkomma folkskolinspektör i dyraste ortgruppen, än även arvode med 1,100 kronor för år räknat, skolande arvodet utgå allenast för den tid, befattningshavaren verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester men eljest tillkomma den, som förordnats att uppehålla befattningen,

att till nomadskolinspektören ävensom, där befattningen är ledig, till vikarie å densamma skall utgå ersättning för expenser med 500 kronor för år; dock att, då nomadskolinspektören är tjänstledig, han skall av expensersättningen avstå till sin vikarie 300 kronor, för år räknat, såvida Kungl. Maj:t icke i särskilt fall bestämmer, att han skall avstå högre belopp,

att högsta pensionsunderlaget för nomadskolinspektör skall utgöra 4,300 kronor, samt

att för åtnjutande av ifrågavarande avlöningsförmåner skola i tillämpliga delar gälla de villkor och bestämmelser, som äro angivna i omförmälda kungörelse den 19 juni 1919 (nr 520); dock med det tillägg, att nomadskolinspektör, som erhållit konstitutorial å tjänsten, skall vara skyldig att utan minskning i de av honom å nomadskolinspektörstjänsten åtnjutna ordinarie avlöningsförmåner och utan försämring av den med tjänsten för-

bundna pensionsrätten, enligt Kungl. Maj:ts bestämmande låta sig förflyttas till annan befattning i statens tjänst;

dels föreskriva, att den som efter utgången av juni 1927 tillträder befattning som nomadskolinspektör skall vara pliktig att underkasta sig sagda villkor och bestämmelser;

dels bestämma, att ordinarie nomadskolinspektör skall med avseende å familjepensionering tillhöra statens pensionsanstalt, därvid å honom skola tillämpas de bestämmelser, som gälla för folkskolinspektör;

dels ock förklara, att de medel, som erfordras till avlöning, tillfällig löneförbättring däri inbegripen, åt nomadskolinspektören, till arvode åt vikarie för honom, till expensersättning samt till bestridande av kostnaderna för nomadskolinspektörens resor i tjänsten, skola utgå av förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till aberopade statsrådsprotokollet.

Nomadskolinspektörsbefattningen tillsättes för närvarande genom förordnande på viss tid av Kungl. Maj:t och vid befattningen utgår ett av Kungl. Maj:t fastställt årligt arvode av 7,900 kronor. 1919 års lappkommitté, vars förslag i sina huvuddrag förelades 1925 års riksdag, hade föreslagit, att tjänsten skulle besättas med ordinarie innehavare. Dåvarande departementschefen förklarade emellertid, att han icke kunnat övertyga sig om lämpligheten av att förändra ifrågavarande tjänst till ordinarie. Med avseende härå uttalade sig sedermera riksdagen (skrivelse nr 8 A, punkten 160) på följande sätt:

Enligt riksdagens mening kunna skäl anföras för båda nu angivna uppfattningar. Även om riksdagen finner sig böra nu ansluta sig till departementschefens åskådning, behöver detta enligt riksdagens mening icke utesluta, att frågan om ordinarie anställning för nomadskolinspektören kan upptagas till förnyad prövning, därvid synes böra övervägas, huruvida icke lämpligen en sådan anordning kunde vidtagas, att med en ordinarie anställning förbindes skyldighet för befattningshavaren i fråga att, eventuellt efter viss tids tjänstgöring eller vid uppnådd viss ålder, mottaga annan ordinarie tjänst, exempelvis tjänst såsom folkskolinspektör. Genom en dylik anordning skulle en nomadskolinspektör, vilken på grund av ålder ej äger den fysiska spänstighet, som fordras för tjänsten, och därför lämpligen bör ersättas av en yngre kraft, kunna allfort genom sin erfarenhet gagna det allmänna, på samma gång man undviker att vid entlediganden behöva i varje särskilt fall underställa vederbörandes pensionsfråga statsmakternas prövning.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag överensstämmer med berörda uttalande av 1925 års riksdag. Förslaget innebär vidare, att avlöningsbestämmelserna för folkskolinspektörer i tillämpliga delar skola bliva gällande jämväl för nomadskolinspektören. Nomadskolinspektör, som erhållit konstitutorial å tjänsten, skulle alltså komma att åtnjuta en grundlön av 5,300 kronor med

rätt till två ålderstillägg till lönen, vardera å 500 kronor. Härutöver skulle han erhålla sådant ortstillägg å 500 kronor, som utgår till ordinarie folkskolinspektör, vars inspektionsområde huvudsakligen är förlagt till Jämtlands, Västerbottens eller Norrbottens län. Härvid är att märka, att dylikt ortstillägg utgår allenast till inspektör, som är bosatt inom inspektionsområdet. Då emellertid nomadskolinspektören är nödsakad att för fullgörande av sina tjänståligganden under en mycket stor del av året uppehålla sig inom nämnda län och därtill ofta i deras mest avskilt belägna trakter under synnerligen svåra arbetsförhållanden, har det synts departementschefen icke mer än skäligt, att ortstillägget får utgå med nyss angivna belopp, oavsett om nomadskolinspektören är bosatt inom inspektionsområdet eller icke. Nyss anförda omständigheter hava även synts departementschefen utgöra fullgiltig anledning att tillerkänna nomadinspektören tillfällig löneförbättring med samma belopp, som tillkommer folkskolinspektör i dyraste ortsgrupp, alltså med 1,000 kronor. Expensersättningen skulle såsom hittills bestämmas till 500 kronor. Härutöver har till nomadskolinspektören brukat av Kungl. Maj:t anvisas ett särskilt belopp årligen av förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål, för bestridande av kostnader för blanketter till rekvisitioner, undervisningsstatistik m. m., alltså utgifter, som eljest påvila skoldistriktet. Ett liknande förfarande synes departementschefen jämväl i fortsättningen böra tillämpas.

Nomadskolinspektörens avlöningsförmåner överstiga för närvarande med 1,100 kronor vad som tillkommer folkskolinspektör uti ifrågavarande trakter. Denna skillnad skulle med hänsyn till tjänstens art alltjämt upprätthållas och nomadskolinspektören utöver ovan angivna löneförmåner tillerkännas ett särskilt arvode, vilket borde bestämmas till 1,100 kronor för år räknat.

Utskottet, som icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) besluta,

att nomadskolinspektörstjänsten skall med tillämpning från och med den 1 juli 1927 av Kungl. Maj:t tillsättas antingen genom konstitutorial eller medelst förordnande på viss tid,

att till nomadskolinspektör skall utgå ej mindre avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 520) angående avlöningsförmåner åt folkskolinspektörer m. m., med rätt för denne att åtnjuta ortstillägg med 500 kronor, oavsett om han är bosatt inom inspektionsområdet eller icke, ävensom tillfällig löneförbättring i enlighet med vad som må tillkomma folkskolinspektör i dyraste ortsgruppen, än även arvode med 1,100 kronor för år räknat, skolandet arvode utgå allenast för den tid, befattningshavaren verkliga tjänst-

gjort eller åtnjutit semester men eljest tillkomma den, som förordnats att uppehålla befattningen,

att till nomadskolinspektören ävensom, där befattningen är ledig, till vikarie å densamma skall utgå ersättning för expenser med 500 kronor för år; dock att, då nomadskolinspektören är tjänstledig, han skall av expensersättningen avstå till sin vikarie 300 kronor, för år räknat, såvida Kungl. Maj:t icke i särskilt fall bestämmer, att han skall avstå högre belopp,

att högsta pensionsunderlaget för nomadskolinspektör skall utgöra 4,300 kronor, samt

att för åtnjutande av ifrågavarande avlöningsförmåner skola i tillämpliga delar gälla de villkor och bestämmelser, som äro angivna i omförmälda kungörelse den 19 juni 1919 (nr 520); dock med det tillägg, att nomadskolinspektör, som erhållit konstitutorial å tjänsten, skall vara skyldig att utan minskning i de av honom å nomadskolinspektörstjänsten åtnjutna ordinarie avlöningsförmåner och utan försämring av den med tjänsten förbundna pensionsrätten, enligt Kungl. Maj:ts bestämmande låta sig förflyttas till annan befattning i statens tjänst;

b) föreskriva, att den som efter utgången av juni 1927 tillträder befattning som nomadskolinspektör skall vara pliktig att underkasta sig sagda villkor och bestämmelser;

c) bestämma, att ordinarie nomadskolinspektör skall med avseende å familjepensionering tillhöra statens pensionsanstalt, därvid å honom skola tillämpas de bestämmelser, som gälla för folkskolinspektörer;

d) förklara, att de medel, som erfordras till avlöning, tillfällig löneförbättring däri inbegripen, åt nomadskolinspektören, till arvode åt vikarie för honom, till expensersättning samt till bestridande av kostnaderna för nomadskolinspektörens resor i tjänsten, skola utgå av förslagsanslaget till lappmarks ecklesiastikverk, folkbildningsändamål.

Stockholm den 1 april 1927.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.